

718/11.02.00/2025

**ANTTI SEPPÄLÄ, MAA-AINESLUPA, MAA-AINESALUEEN JÄLKIHOITAMINEN,
SÄÄKSJÄRVI, MÄNTSÄLÄ**

ASIA

Päätös maa-ainelain (MAL 555/1981) 4 §:n mukaisesta lupahakemuksesta.

LUVAN HAKIJA

Antti Seppälä

SIJAINTI

Hankealue sijoittuu Sääksjärven kylään Mäntsälän kuntaan kiinteistölle Eerikkilä 505-416-39-11.

Alueen sijainti on esitetty liitekartalla.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Maa-ainelain 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen on oltava lupa.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Maa-ainelain 7 §:n perusteella maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian ratkaisee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

HAKEMUKSEN VIREILLETULO JA TÄYDENTÄMINEN

Lupahakemus on tullut vireille 12.12.2025. Lupahakemusta on täydennetty 25.5.2026.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT, SOPIMUKSET JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Kiinteistö on hakijan omistuksessa.

Kohdealueella on korkeimman hallinto-oikeuden 13.3.2023 hyväksymä Uusimaa-kaava 2050, Helsingin seudun vaihemaakuntakaava. Alue on merkitty kaavassa vedenhankinnan kannalta tärkeäksi pohjavesialueeksi (pv). Itäpuolella on laaja metsätalousvaltainen alue, joka on laaja, yhtenäinen ja ekologisen verkoston kannalta merkittävä. Kaakossa sijaitsee kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue sekä myös suojelualue.

Viimeisimmät luvat

- Maa-aineslupa, Mäntsälän kunnan ympäristölautakunta 10.12.2004 § 334
- Maa-aineslupa, Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 10.02.2015 § 12.
- Maa-ainesluvan 10.02.2015 § 12 siirto Antti Seppälälle, Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 15.01.2019 § 8.

Lupahakemus liittyy alueella päättyneeseen maa-aineslupaan 10.2.2015 § 12 (Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta), jonka voimassaoloaikana ottamistoimintaa ei ollut toteutettu maa-ainesluvassa ja suunnitelmissa esitetyllä laajuudella. Ottamisaluetta ei ole jälkihoidettu päättyneen maa-ainesluvan aikana.

TIEDOT ALUEEN YMPÄRISTÖSTÄ

Lähimmät häiriintyvät kohteet

Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat ottamisalueen reunalta 50–200 m etäisyydellä etelän, pohjoisen, idän sekä lännen suunnissa.

Maisema, kasvillisuus ja geologiset piirteet

Hankealue on jo avuttua ja käytössä ollut soranottoaluetta. Maisemaa hallitsevat avoimet sora- ja hiekkapinnat, jyrkät rinteet sekä osittain kasvittuneet maa-ainekasat. Alueen keskiosassa on kumpare, johon ottamista ei ole merkittävästi kohdistettu. Kumpare rikkoo ottamisalueen yhtenäisen pohja-alueen muodostumisen jakaen aluetta kahteen osaan. Alueen pinnoille on kehittynyt pioneerikasvillisuutta, kuten heiniä, pensaita ja nuoria puita.

Merkittävin ottamistoiminta on kohdistunut alueen etelä- sekä pohjoisosiin, muodostaen jyrkimmät jälkihoitamattomat rinteet ja alueet.

Ottamisaluetta ympäröi kaikilta suunnilta tiheä havu- ja sekametsä, joka muodostaa rajauksen avoimen alueen ja luonnontilaisen ympäristön välille. Metsän reunavyöhykkeillä kasvillisuus on paikoin levinnyt myös ottoalueelle, mikä viittaa luonnollisen metsittymiseen.

Pohjavesi ja kaivot

Alue sijaitsee Sääksjärven (0150517) 2-luokan pohjavesialueella.

Alueen pohjaveden pinnan korkeuksia mitattiin hankkeen suunnittelijan toimesta 6.5.2026. Maisemointialueen eteläosassa sijaitsevassa kaivossa vedenpinta oli tasolla +73,84. Itäpuolella pellolla sijaitsevassa kaivossa vedenpinta oli tasolla 71,97. Länsipuolella sijaitseva pohjaveden tarkkailuputki PVP1 oli tyhjä ja sen pohja oli tasolla +71,88.

Ottamisalueen läheisyydessä sijaitsee kaksi kaivoa, etelässä sekä idän/kaakon puolella. Eteläpuoleinen kaivo sijoittuu ottamisalueen rajauksen sisälle.

Pintavedet

Alueen välittömässä läheisyydessä ei ole pintavesiä. Lähin pintavesiesiintymä on Sääksjärvi n. 900 m etäisyydellä. Karttatarkastelun perusteella alueelta 300 m etäisyydellä etelään peltoalueelle on muodostunut kosteikko.

MAISEMOINTISUUNNITELMA

Maisemoitava alue on suuruudeltaan 2,8 ha. Alueen nykytila on esitetty nykytilakartalla 1435.1 ja suunniteltu lopputila on esitetty lopputilakartalla 1435.2

Alue siirtyy metsätaloudekäyttöön maisemoinnin jälkeen.

Muotoilu

Alueen eteläosassa sijaitsee tasolla +90 oleva sorakumpare. Ympäröivän alueen pohjataso on noin +75. Kumpareta madalletaan tasolle noin +83 eli noin 7 m. Kumpareen rintaukset loivennetaan noin 1:3. Tästä syntyy maita noin 21 300 m³.

Syntyvät maat sijoitetaan alueen pohjoisosassa sijaitseviin rinteisiin, mitkä loivennetaan noin 1:3 ja pohjatasoksi tulee noin +72. Lisäksi maita käytetään alueen länsireunalla sijaitsevien syvänteiden tasoittamiseen. Loput maat sijoitetaan vaihtelevasti alueen pohjatasolle.

Luiskien yläreunat pyöristetään siten, että ottopaikan reunoille ei jää teräviä luonnottoman näköisiä pinnanmuotoja. Muotoilulla pyritään välttämään suoria linjoja ja kaavamaisia ratkaisuja, jotta maisemasta tulee luonnollisen näköinen. Tasaisille alueille sallitaan matalien kumpareiden tekeminen, jos maita on tarpeeksi. Muotoiluun pyritään käyttämään ainoastaan alueen sisältä otettavia maita.

Mikäli pintamaita ei ole riittävästi elinvoimaisen kasvukerroksen rakentamiseksi voidaan tuoda lisämaata alueen ulkopuolelta. Jos muualta tuodaan alueelle maata, noudatetaan seuraavia ehtoja tai lupaviranomaisen antamia muita ohjeita:

- Maa-aines tulee olla puhdasta eikä siitä saa liueta haitallisia aineita
- Maalaji ei saa olla savea, koska se heikentää pohjaveden muodostumista eikä runsaasti humuspitoista (päättynen maa-aineslupan lupamääräys 8).
- Soveltuvaa on esim. toiselta kitkamaalajialueelta kaivettu humuspitoinen pintamaa
- Materiaalin alkuperä ja hyödyntämiskohta alueella merkitään muistiin

Aines sijoitetaan suoraan maisemoitavan alueen pintaan.

Kasvillisuus

Alueelle kylvetään tai istutetaan puun taimia noin 2000 kpl/ha mäntyvaltaisesti. Kasvunopeuden parantamiseksi lisäksi istutetaan myös lehtipuita esim. koivua noin 500 kpl/ha. Alueen kasvillisuuden kehitystä seurataan ja tarvittaessa tehdään täydennysistutuksia / -kylvöjä. Aluskasvillisuuden annetaan muodostua luontaisesti.

Jos maisemoinnin vuoksi joudutaan kaatamaan nuorempia puita niin nämä voidaan hyödyntää energiaksi tai sitten ne voidaan jättää lahoppuiksi alueelle.

Osa-alueet

Etelä

Alueen eteläosassa sijaitsevan rinteiden alataso on n. tasolla +75 ja ylätaso n. tasolla

+ 90. Rinne ylätaso muotoillaan korkeuteen +83. Muotoilusta ylijäävät maa-ainekset käytetään alueen muiden osien muotoiluun ja täyttöön.

Pohjoinen

Pohjoisosan ottaminen on yletetty lähelle päättyneen maa-ainesluvan mukaista rajaa. Rinteiden yläreunoilta ei saada otettua maita rinteiden loiventamiseen vaan maat tuodaan etelässä sijaitsevalta kumpareelta. Pohjoisen rinteet loivennetaan noin 1:3 ja alueen pohjatasoksi tulee päättyneen maa-ainesluvan mukainen +72.

Keskiosa

Kohteen keskiosassa sijaitseva kumpare sekä sen itäpuoleinen alue on jätetty pois maisemoitavan alueen rajauksesta, koska alueella kasvaa jo selkeästi kasvillisuutta sekä puustoa. Kumpareen eteläpuolelle on muodostunut pienehkö paahderinne ja muutoin kumpareen luiskat on jo loivennettu noin 1:2.

Keskiosan itälaita

Keskiosan itälaidan alue on jo tasolla noin +75...76 ja tämän pinnalle on ehtinyt muodostua selkeä pintakasvillisuus. Alueelle ei nähdä maisemointitarvetta.

Itä ja kaakko

Kaakkois- eteläosassa kulkevan tien laidalla olevaa jyrkännettä loivennetaan tasoon noin 1:3. Alueella kasvaa jo puustoa sekä kasvillisuus pyritään säilyttämään.

Alueen itäreunalle on jo syntynyt kasvillisuutta. Alueen mahdollinen loppumuotoilu tehdään kasvillisuutta varoen. Korkeammat kasat loivennetaan.

Vakuus

Maa-ainesluvan 10.2.2015 § 12 (Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta) mukainen vakuus 12 000 euroa ehdotetaan asetettavaksi tämän hankkeen mukaiseksi maa-ainesvakuudeksi.

Haettava luvan voimassaoloaika

Maisemointi suoritetaan 2 vuoden kuluessa luvan lainvoimaistumisesta.

ASIAN KÄSITTELY

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus on kuuluttanut lupahakemuksen 1.7.2026–14.8.2026 välisen ajan Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen ja Mäntsälän kunnan verkkosivuilla. Hakemusasiakirjat ovat tämän ajan olleet yleisesti nähtävillä Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen verkkosivuilla.

Kohdekiinteistön rajanaapureille on ilmoitettu hakemuksesta kirjeellä ja heille on varattu tilaisuus tulla kuulluiksi. Ympäristökeskus on pyytänyt Mäntsälän kunnalta, Mäntsälän kunnan terveydensuojeluviranomaiselta sekä Lupa- ja valvontavirastolta lausunnot lupahakemuksen johdosta.

Hakemuksen johdosta on annettu kaksi lausuntoa. Hakemuksen johdosta ei annettu muistutuksia.

Mäntsälän kunnan terveydensuojeluviranomaisen lausunto 31.8.2026.

Lausunnossa kerrotaan mm. seuraavaa:

”Jälkihoitoa koskeva alue sijaitsee Sääksjärven vedenhankintaan soveltuvalla luokan II pohjavesialueella (nro 015051). Alueella sijaitsee Sääksjärven vesiosuuskunnan vesijohto ja viemäri. Toiminnanharjoittajan tekemän laatututkimuksen (laaja tutkimus, näyte 1/2014) mukaan pohjaveden määrällinen ja kemiallinen laatu on todettu hyväksi. Maa-ainesten ottopäätöksen lupamääräyksessä (päiväty 16.2.2015) määrätään vuosittaisesta pohjaveden laadun valvonnasta ja tarkkailusta.

Terveysvalvonta (Mäntsälän kunnan terveydensuojeluviranomainen) esittää, että jälkihoidon ja maisemointityön valmistuttua pohjaveden laatu varmistetaan vesinäytteenotolla ympäristövalvonnan arvioiman tarpeen ja laajuuden mukaisesti.”

Lupa- ja valvontaviraston lausunto 1.9.2026. Lausunnossa kerrotaan mm. seuraavaa:

”Pohjavedensuojelu

Suunniteltu maa-ainesten ottamisalue sijoittuu kokonaan Sääksjärven vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueelle (0150517, luokka 2). Pohjavesialue on osa katkeilevaa pitkittäisharjuketjua. Eteläosastaan pohjavesialueen länsireuna rajoittuu osittain kallioselänteeseen, harjun itäreuna rajoittuu Sääksjärveen. Pohjoisessa pohjavesialuetta ympäröivät savikot. Aines on pääasiassa kivistä, melko huonosti lajittunutta hiekkaa. Ydinosa on melko hyvin lajittunutta hiekkaa. Kerrospaksuus leikkauksissa on suurimmillaan noin 15 metriä, yleensä keskimäärin noin 3 metriä. Pohjavettä purkautuu pienistä lähteistä Sääksjärveen ja aluetta ympäröiville pelloille. Lähteiden vesi on kirkasta. Kalliokynnykset tekevät pohjavesialueesta epäyhtenäisen.

Hakemuksen mukaan pohjaveden ylin pinnan korkeus on maisemointialueen

eteläosassa sijaitsevassa kaivossa tasolla +73,84 m. Itäpuolen pellolla sijaitsevassa kaivossa vedenpinta oli tasolla +73,83 m. Länsipuolella sijaitseva pohjaveden tarkkailuputki PVP1 on ollut kuiva ja putken pohja on tasolla +71,88 m.

Maisemointi

Maisemoitavan alueen koko on 2,8 ha. Alueen eteläosassa sijaitsee kumpare tasolla +90 m. Ympäröivän alueen pohjataso on noin +75 m. Kumpare madalletaan tasolle noin 83 m, eli noin 7 m. Kumpareen rintaukset loivennetaan noin 1:3. Tästä syntyy maita noin 21 300 m³. Syntyvät maat sijoitetaan alueen pohjoisosassa sijaitseviin rinteisiin, jotka loivennetaan noin 1:3, ja pohjatasoksi tulee +72 m. Lisäksi syntyviä kaivuumaita käytetään alueen länsireunalla sijaitsevien syvänteiden tasoittamiseen. Loput maat sijoitetaan vaihtelevasti alueen pohjatasolle.

Mikäli pintamaita ei ole riittävästi kasvukerrosta varten, alueelle voidaan tuoda lisämaata alueen ulkopuolelta. Jos muualta tuodaan alueelle maata, noudatetaan seuraavia ehtoja tai lupaviranomaisen antamia muita ohjeita:

- Maa-aines tulee olla puhdasta eikä siitä saa liueta haitallisia aineita
- Maalaji ei saa olla savea, koska se heikentää pohjaveden muodostumista eikä runsaasti humuspitoista (lupamääräys 8)
- Soveltuvaa on esim. toiselta kitkamaalajialueelta kaivettu humuspitoinen pintamaa
- Materiaalin alkuperä ja hyödyntämiskohta alueella merkitään muistiin

Aines sijoitetaan suoraan maisemoitavan alueen pintaan.

Alueelle kylvetään tai istutetaan puuntaimia noin 2000 kpl/ha mäntyvaltaisesti sekä lehtipuita noin 500 kpl/ha.

Kannanotto

Maa-ainesten ottaminen voidaan Lupa- ja valvontaviraston näkemyksen mukaan toteuttaa niin, että siitä ei aiheudu maa-aineslain 3 §:n mukaisia haittoja.

Lupaharkinnan yhteydessä tulee huomioida ainakin seuraavat asiat:

Pohjavesialueella levitettävä pintamateriaali ei saa olla liian hienorakeista, sillä hienorakeinen maalaji vähentää pohjaveden muodostumista ja soveltuu huonosti kasvillisuuden kasvualustaksi. Myöskään karike ja kuorike eivät sovellu pohjavesialueella käytettäväksi. Hiekkaisella maalla humus sekoitetaan suoraan pohjamaan pintaosaan. Jälkihoitoon voidaan käyttää muualta tuotua tarkoitukseen sopivaa tutkittua humusta.

Pohjaveden tarkkailua on jatkettava aiemman luvan mukaisesti myös tulevan lupakauden aikana. Kaivokortti sekä tarkkailutulokset tulee toimittaa tiedoksi Lupa- ja valvontavirastolle.

Lupa- ja valvontavirasto korostaa, että jälkihoidon toteutumisella ja alueen maisemoinnilla on suuri merkitys pohjaveden suojelun kannalta.

Maisemointityöt on hoidettava luvan voimassaolon aikana.”

Hakija ei antanut vastinetta.

Päätöksenteon perusteena käytetyt asiakirjat

Seuraavat asiakirjat ovat olleet lupakäsittelyssä ja joita on käytetty päätöksenteon perusteena:

- Maisemointilupahakemus (1435, 25.5.2026)
- Yleiskartta (13.5.2026)
- Lainhuutotodistus (24.4.2026)
- Naapurien yhteystiedot (24.4.2026)
- Maisemointisuunnitelma (31.10.2025)
- Nykytilakartta (1435.1, 13.5.2026)
- Lopputilakartta (1435.2, 13.5.2026)
- Leikkauspiirustus (1435.3, 13.5.2026)
- Mäntsälän kunnan terveydensuojeluviranomaisen lausunto (31.8.2026)
- Lupa- ja valvontaviraston lausunto (1.9.2026)

Lisätiedot ja valmistelija: ympäristötarkastaja Anssi Vainio 040 314 4741.

ASIAN RATKAISU

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää:

- myöntää Antti Seppälälle maa-aineslain 6 §:n mukaisen maa-aineslupan maa-ainesten ottamiselle maa-ainesalueen jälkihoitamiseksi Mäntsälän kunnassa kiinteistölle Eerikkilä 505-416-39-11.

Lupa myönnetään hakemuksen mukaisesti ja seuraavin lupamääräyksin:

LUPAMÄÄRÄYKSET

Alue, ottaminen ja luiskat

1. Maa-aineslupa koskee 21 300 m³ soran ja hiekan ottamista hyödynnettäväksi alueen muotoilussa ja jälkihoitamisessa 2,8 ha suuruisella alueella (nykytilakartta 1435.1). (MAL 11 §)

Alueen muotoilu, eteneminen, luiskaus ja jälkihoitaminen tulee toteuttaa lupahakemuksen 1435 (25.5.2026) sekä liitteenä olevan maisemointisuunnitelman (31.10.2025) sekä sen lopputilapiirustuksen 1435.2 ja leikkauspiirustusten 1435.3 (13.5.2026) mukaisesti. (MAL 11 §)

Luvan voimassaolo

2. Tämä lupa on voimassa 2 vuotta luvan lainvoimaiseksi tulemisesta. Kaikki luvassa määrätyt toimenpiteet tulee suorittaa loppuun luvan voimassaoloaikana. (MAL 10 §)

Ottosyvyys

3. Alueen alimmat tasot määräytyvät lopputilapiirustuksen 1435.2 mukaan niin, että alin taso pohjoisella alueella on +72, keskiosassa ja etelässä +75 mpy (N2000). (MAL 11 §)

Alueen merkintä ja suojaus

4. Kaikki ottamisalueen loiventamattomat maaleikkaukset, jotka ovat yli kolme (3) metriä korkeita, tulee suojata sellaisilla leikkauksen yläreunaan sijoitettavilla esteillä, jotka estävät tehokkaasti tahattoman pääsyn leikkauksen reunalle. Putoamisvaarasta on varoitettava kyltein, jotka sijoitetaan ympäröivään maastoon reunan lähelle. (MAL 11 §)

Jätehuolto

5. Alueella ei saa polttaa, eikä sinne saa haudata tai vastaanottaa jätteitä. Aluetta ei saa käyttää ylijäämämaiden läjitysalueena. Toiminnassa syntyvät jätteet tulee kerätä, varastoida ja toimittaa viipymättä jatkokäsittelyyn ympäristöluvan omaavalle vastaanotto paikalle. Toiminnassa mahdollisesti syntyneitä vaarallisia jätteitä tulee käsitellä siten, ettei jätteistä aiheudu maaperän tai pohjaveden pilaantumisen vaaraa. (MAL 11 §)

Pinta- ja pohjaveden sekä maaperän suojelu

6. Kaivualuetta ei saa käyttää pohja- ja pintavesille vaarallisten aineiden varastopaikkana. Öljytuotteiden käsittelyssä tulee olla erityisen varovainen. Ottoalueella ei saa varastoida polttoaineita. Työkoneiden tankkauksen aikana maaperä tulee suojata käyttämällä reunoiltaan nostettua polttoaineita läpäisemätöntä suojakalvoa tai muuta vastaavaa suojausmenetelmää työkoneiden polttoainesäiliöiden alla.

Polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estettävä. Polttoaine- tai öljyvuoodoista tulee ilmoittaa pelastusviranomaiselle, Lupa- ja valvontavirastolle sekä valvontaviranomaiselle. (MAL 11 §)

7. Alueen muotoiluun ja jälkihoitamiseen tulee käyttää ensisijaisesti alueelta irrotettavia maa-aineksia. Mikäli hakemuksessa esitettyjen toimenpiteiden toteuttamiseksi vaaditaan alueen ulkopuolelta tuotavia maa-aineksia, tulee asiasta olla hyvissä ajoin yhteydessä valvontaviranomaiseen tarvittavien menettelyn sopimiseksi. (MAL 11 §)

Maisema ja istutukset

8. Maisemoitavalle alueelle on istutettava puustoa siten, että taimitiheys on vähintään 2500 tainta/ha (hakemuksen mukainen kuusen taimenta 2000/ha + lehtipuiden taimenta 500/ha). Maisemointi on saatettava loppuun luvan voimassaoloaikana. (MAL 11 §, Maa 7 §)
9. Toiminnan päätyttyä alueelta tulee poistaa kaikki ottotoimintaan liittyvät laitteet ja rakennelmat sekä tarpeettomat merkinnät ja suojaukset. (MAL 11 §)

Tarkkailu

10. Ennen alla olevan tarkkailun aloittamista kaivosta 1 tulee tehdä kaivokortti ja toimittaa se viipymättä tiedoksi Keski-Uudenmaan ympäristökeskukselle ja Lupa- ja valvontaviranomaiselle.

Pohjaveden pinnan korkeus on mitattava kaivosta 1 (nykytilakartta 1435.1) kaksi kertaa vuodessa, keväisin ja syksyisin.

Pohjaveden laatua on tarkkailtava kaivosta 1 kerran vuodessa syksyisin otettavalla vesinäytteellä. Vesinäytteestä tulee tutkia vähintään haju ja maku, sameus, pH, happipitoisuus, permanganaattiluku/TOC, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, nitraatti, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, polttoainehiilivedyt sekä koliformiset- ja E.coli bakteerit.

Tutkimus- ja mittaustulokset on toimitettava Keski-Uudenmaan ympäristökeskukselle sekä toimitettava tiedoksi Lupa- ja valvontavirastolle viipymättä tulosten valmistumisesta.

Toiminta-ajat

11. Lupahakemusta koskeva toiminta on sallittua arkipäivisin kello 7.00–21.00 välisenä aikana. Ottamistoiminta tai muu siihen liittyvää toiminta ei ole sallittua lauantaisin, sunnuntaisin eikä arkipyhinä. Toiminnasta ei saa aiheutua pöly- tai meluhaittaa. (MAL 11 §)

Tarkastukset

12. Luvanhaltijan tulee luvan voimassaoloaikana pyytää valvontaviranomaisen lopputarkastus, kun toiminta on päättynyt ja alue on maisemoitu näiden lupamääräysten mukaisesti. Ennen lopputarkastuksen pyytämistä lupamääräyksessä 10 määrätty tarkkailutulokset tulee olla toimitettuna valvontaviranomaiselle. (Maa 7 §)

Ottamisilmoituksen tekeminen

13. Maa-ainesluvan haltijan tulee vuosittain tammikuun 31 päivään mennessä ilmoittaa lupaviranomaiselle otetun aineksen määrä ja laatu. Ottamisilmoitus tehdään myös silloin, kun maa-ainesten ottaminen on päättynyt tai keskeytynyt. (MAL 23 a §)

Lupamääräysten noudattamisvakuus

14. Luvan haltijan on asetettava Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnalle ennen tämän luvan mukaisen ottamisen aloittamista kokonaisarvoltaan vähintään 12 000 € suuruinen vakuus luvassa määrättyjen toimenpiteiden suorittamisesta. Luvan noudattamisvakuuden tulee olla voimassa kolme (3) vuotta tämän päätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta. Luvan haltijalla on oikeus saada vakuussummaa alennetuksi hyväksytysti suoritettuja jälkihoitotoimenpiteitä vastaavalla määrällä, jolloin lupaviranomainen voi luvan haltijan hakemuksesta hyväksyä muutoksen annettuun vakuuteen. Lupaviranomainen voi myös erityisestä syystä määrätä lisävakuuden asettamisesta, mikäli vakuuden ei voida katsoa olevan riittävä lupamääräyksissä edellytettyjen toimenpiteiden suorittamiseksi.

Vakuus palautetaan, kun ottamisalue on maisemoitu ja jälkihoidettu annettujen lupamääräysten mukaisesti sekä alue on hyväksytysti lopputarkastettu. (MAL 12 §)

Luvan siirtäminen

15. Jos lupaan perustuva oikeus maa-ainesten ottamisesta siirretään toiselle, niin on siirrosta viipymättä ilmoitettava lupaviranomaiselle. Luvan aikaisempi haltija vastaa kuitenkin kaikista lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes hänen tilalleen on hakemuksesta hyväksytty toinen. Lupaviranomainen voi määrätä, että luvan uuden haltijan on asetettava ennen ainesten ottamista maa-aineslain 12 §:ssä tarkoitettu vakuus lupaehtojen noudattamisesta.

Lupamaksu

16. Maa-ainesluvan käsittelystä peritään Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan 10.11.2020 § 130 hyväksymän maa-ainestaksan 1 §:n mukaan 400 € maksun määräytyessä seuraavasti:

Lupamaksun osa	Laskenta / hintaperuste	Maksu-osuus (€)
Vähäinen hanke (2.4 §)	400 €	400,00
Lupamaksu	Yhteensä:	400,00

Hakijan on suoritettava lupamaksu lupapäätöksen lautakuntakäsittelyn jälkeen. Mikäli maksua ei suoriteta määräajassa, erääntyneelle maksulle on suoritettava korkoa korkolain mukaan.

RATKAISUN PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset

Maa-ainesten ottamistoiminta ja jälkihoitotoimenpiteet tulee toteuttaa lupahakemuksessa esitetyllä tavalla sekä noudattaen tässä päätöksessä annettuja määräyksiä. Toimittaessa tämän lupapäätöksen mukaisesti, täyttyy maa-aineslain (555/1981) ja maa-ainesasetuksen (926/2005) vaatimukset sekä ne vaatimukset, jotka luonnonsuojelulaissa (9/2023) ja sen nojalla on säädetty.

Oikeusohjeet maa-aineslaissa (555/1981)

Maa-aineslain 3 §:ssä säädetään maa-ainesten ottamisen rajoituksista. Sen mukaan maa-aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu: 1) kauniin maisemakuvan turmeltumista; 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista; 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa; tai 4) tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Ottamispaikat on maa-aineslain 3.4 § mukaan sijoitettava ja ainesten ottaminen järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-ainesesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

Maa-aineslain 4 a §:n mukaan ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristönsuojelulain mukainen ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana. Yhteistä lupaa voidaan hakea yhdellä lupahakemuksella.

Maa-aineslain 5 §:n mukaan lupaa haettaessa on ainesten ottamisesta ja ympäristön hoitamisesta sekä, mikäli mahdollista, alueen myöhemmästä käyttämisestä esitettävä ottamissuunnitelma. Tämä ei kuitenkaan ole tarpeen, jos hanke laajuudeltaan ja vaikutuksiltaan on vähäinen.

Lupa ainesten ottamiseen on maa-aineslain 6.1 §:n mukaan myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus. Alueella, jolla on voimassa toimenpiderajoitus yleiskaavan tai asemakaavan laatimista tai muuttamista varten, lupa voidaan myöntää, jollei ottaminen tuota huomattavaa haittaa kaavan laatimiselle tai muuttamiselle, turmele kaupunki- tai maisemakuvaa eikä muutenkaan ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Jos hankkeeseen sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annettua lakia, päätöksestä on käytävä ilmi, miten mainitun lain mukainen arviointi on otettu huomioon.

Maa-aineslupa on maa-aineslain 11 §:n mukaan liitettävä määräykset siitä, mitä hakijan on noudatettava hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi, jolleivät sanotut seikat käy ilmi ottamissuunnitelmasta. Lupamääräykset on annettava: 1) ottamisalueen rajauksesta, kaivausten ja

leikkausten syvyydestä ja muodosta sekä ottamistoiminnan etenemissuunnista; 2) alueen suojaamisesta ja siistimisestä ottamisen aikana ja sen jälkeen; sekä 3) puuston ja muun kasvillisuuden säilyttämisestä, uusimisesta ja uusista istutuksista ottamisen aikana ja sen jälkeen.

Lupamääräyksiä voidaan lisäksi antaa: 1) ottamiseen liittyvistä laitteista ja liikenteen järjestämisestä erityisesti pohjaveden suojelemiseksi; 2) ajasta, jonka kuluessa tämän pykälän nojalla määrätyt toimenpiteet on suoritettava; sekä 3) muista hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi tarpeellisista toimenpiteistä. Määräykset eivät saa aiheuttaa luvan saajalle sellaista vahinkoa ja haittaa, jota on pidettävä hankkeen laajuuteen ja hänen saamaansa hyötyyn nähden kohtuuttomana.

Tosiseikat ja johtopäätökset

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta katsoo, että toimittaessa tämän päätöksen mukaisesti ei lupahakemusta koskeva maa-ainesten ottaminen aiheuta maa-aineslain (555/1981) 3 §:n mukaisia kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa tai tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumista. Lisäksi lupapäätösharkinnassa on otettu huomioon maa-aineslain 3.4 §:n mukaiset ottamispaikan sijoittamista ja ainesten ottamisen järjestämistä koskevat vaatimukset.

Kohdealueella on voimassa oleva Uusimaa-kaava 2050, Helsingin seudun vaihemaakuntakaava. Alue on merkitty kaavassa vedenhankinnan kannalta tärkeäksi pohjavesialueeksi (pv). Kohdealueelle ei ole asetettu muuta merkintää.

Maa-aineslain 5.1 §:n mukaan lupaa haettaessa on ainesten ottamisesta ja ympäristön hoitamisesta sekä, mikäli mahdollista, alueen myöhemmästä käyttämisestä esitettävä ottamissuunnitelma. Tämä ei kuitenkaan ole tarpeen, jos hanke laajuudeltaan ja vaikutuksiltaan on vähäinen. Maa-ainesluvan hakemisesta ja sisällöstä säädetään maa-ainesasetuksen (926/2005) 1.3 §:ssä.

Maa-aineslain 16 §:n mukaan lupaviranomainen voi luvan voimassaoloaikana antaa päätöksellään suostumuksen poiketa vähäisesti lupapäätöksessä hyväksytystä ottamissuunnitelmasta tai annetuista lupamääräyksistä. Luvan voimassaolon umpeutumisen myötä asiaa ei voida käsitellä säädöksen tarkoituksena muutoksena.

Lupahakemuksen mukaisen toiminnan on katsottu olevan maa-aineslain 5.1 §:n tarkoittama vaikutuksiltaan vähäinen hanke.

Kyseessä on pitkään käytössä ollut maa-ainesalue, jonka jälkihoitamista ei ole toteutettu 10.3.2025 päättyneen maa-ainesluvan mukaisesti. Maa-ainesluvan asettamat jälkihoitovelvoitteet ovat yhä voimassa luvan päättymisestä huolimatta. Jälkihoitotoimenpiteiden toteuttaminen on välttämätöntä pohjavedelle aiheutuvan riskin pienentämiseksi, maisempaan sopeuttamiseksi sekä alueella on sellaisia putoamisvaarallisia kohtia, joita ei tulisi jättää nykytilaansa ottamistoiminnan päätyttyä alueella. Jälkihoitovelvoitteet tulevat toteutetuiksi viimeistään valvontaviranomaiselle maa-aineslaissa säädettyjen teettämisoikeuksien uhalla. Velvoitteiden haltijan omaehtoisen toteuttamisen lupaviranomainen katsoo

soveltuva menettely ja olevan hallintopakkeinoja kohtuullisempi asiassa vaadittava suunnitelmallisuus huomioiden.

Päättäneen maa-aineslupan aikana ottamistoimintaa ei ole toteutettu sen sallimassa laajuudessa ja ottamistoiminta on käytännössä ollut lähes olematonta. Näin ollen alueen jälkihoitamista ei ole mahdollista toteuttaa päättäneessä luvassa suunnitellun ja hyväksytyn mukaisesti. Tästä syystä lupaviranomainen pitää kohtuullisena, että jälkihoitovelvoitteet muutetaan velvoitteiden haltijan hakemuksesta vastaamaan alueen nykytilaa ja niitä mahdollisuuksia, jonka rajoissa jälkihoitaminen voidaan toteuttaa parhaalla mahdollisella tavalla. Uusimista vaatineet jälkihoitovelvoitteet ja niiden toteuttamisen valvonta vaativat tuekseen myös yksityiskohtaisia suunnitelmapiirustuksia, joiden laatimisessa asiantuntijuuden katsotaan olevan hankkeen suunnittelijan kaltaisilla toimijoilla.

Hankkeella katsotaan olevan positiivisia vaikutuksia pohjaveden turvaamiseksi, luonnon sekä maisemakuvan ennallistamiseksi. Tämä maa-aineslupa koskee maa-aineslain 1 §:n soveltamisalan mukaisesti 21 300 m³ maa-aineksen irrottamista ja jälkihoitotoimenpiteisiin tarvittava irrotettavan maa-ainemäärän katsotaan olevan vähäinen ja maisemoitavan alueen pieni. Maa-aines käytetään alueen muotoiluun ja täyttöihin eikä maa-aineksia kuljeteta alueelta pois. Täytöt, muotoilut ja pintakasvillisuus parantavat alueen pohjavettä suojaavaa maakerrosta ja nyt alueen maisemaa hallitsevat maa-ainesten ottamistoimintaa ilmentävät paljaat ja jyrkät rintaukset muokataan luonnollisempaa maisemaa vastaaviksi ja turvallisiksi. Lupaviranomainen pitää myös kohtuullisena ja perusteltuna, että niiltä osin missä luonnollinen metsittyminen on jo edennyt, pidetään koskemattomina.

Muistutuksista ja lausunnoista

Annetuissa muistutuksissa ja lausunnoissa esitetyt asiat on otettu huomioon lupamääräyksissä 7 ja 10.

Vastauksena Mäntsälän kunnan terveydensuojeluviranomaisen lausuntoon, toiminnassa on määrätty kaivon laadun tarkkailusta.

Vastauksena Lupa- ja valvontaviraston lausuntoon, pohjavesitarkkailu on määrätty jatkettavan päättäneen maa-aineslupan mukaisesti. Hakija ei ole esittänyt, että ennakkoon olisi tiedossa tarve tuoda maa-ainesta alueen ulkopuolelta. Mikäli toiminnassa on tarvetta alueen ulkopuolelta tuotavalle maa-ainekselle, vaadittava menettely ratkaistaan tapauskohtaisen harkinnan perusteella lupamääräyksen 7 mukaisesti. Määräyksen perusteluissa on annettu tarkentavaa ohjausta. Luvassa on määrätty kaivokortin teettämisestä ja sen tiedoksi toimittamisesta.

Lupamääräysten yksilöidyt perustelut

Maa-aineslupa on myönnetty lupahakemuksen mukaiselle ajalle, alueelle ja massamäärälle lupahakemuksen liitteenä olevan maisemointisuunnitelman ja sen suunnitelmapiirustusten mukaisesti. (Määräykset 1–3)

Ottamisalueen suojaamisesta on annettu yksityiskohtainen suojausmääräys ottamalla huomioon maanleikkausten työnaikainen korkeus ja jyrkkyys. Putoamisvaaran poistaminen maanleikkauksen kohdalla edellyttää toimenpiteitä niin, että vaarallisiin kohtiin ei ole mahdollista päästä tahtomattaan. (Määräys 4)

Maa-ainesluvassa on annettu tarvittavat ottamistoiminnan järjestämistä, jätehuoltoa sekä pohjaveden ja maaperän suojausta koskevat määräykset. Maa-ainesalueet voivat usein vaatia alueen ulkopuolelta tuotavia maa-aineksia käytettäväksi alueen muotoiluun tai laadukkaan pintamaakerroksen palauttamiseksi. Kuitenkin ottamisalue sijaitsee pohjavesialueella ja tästä syystä alueelle ei katsota lähtökohtaisesti hyväksi tuotavan maa-aineksia ilman rajoitteita. Ulkopuolelta tuotavan maa-aineksen käytön tulee perustua suunnitelmallisuuteen sekä maa-aineksen pilaantumattomuudesta tulee olla riittävä varmuus. Hakemuksessa esitetyt rajoitteet mahdollisesta tuotavasta maa-aineksestä sekä Lupa- ja valvontaviraston lausunnossa esitetyt seikat ovat asiaan soveltuvia, mutta yksityiskohtaisella suunnitellulla halutaan varmistaa tuotavan maa-aineksen tarve ja sen hyödyntämisen perusteet. (Määräykset 5–7)

Jälkihoidon tavoitteena on vähentää ottamistoiminnan vaikutuksia ympäristöön, sopeuttaa ottamisalue ympäröivään luontoon sekä ennallistaa alue ottamistoimintaa edeltävän kaltaiseen tilanteeseen. Tarpeettomina merkintöjä ja suojauksina voidaan pitää sellaisia ottamistoiminnasta ja tai putoamisvaarasta ilmoittavia merkintöjä ja suojauksia, joiden tarve on lakannut jälkihoidon ja maaston muotoilun, kuten luiskien loiventamisen myötä. Tarpeettomana ei pidettäisi esimerkiksi alueelle tuloaukolla puomia tai muuta vastaava, jonka tarkoituksena olisi estää mm. ilkivalta tai alueen käyttäminen sellaiseen tarkoitukseen, jolla voi olla kielteisiä vaikutuksia jälkihoidon edistymiseen ja metsittymiseen. Maa-ainesalueille tällaisena tyypillisenä haittaavana toimintana pidettäisiin esimerkiksi erilaista maastoajoa tai jätteiden sijoittamista. (Määräykset 8–9)

Toiminta pohjavesialueella edellyttää pohjaveden pinnankorkeuden ja laadun tarkkailua. Määräys on annettu Lupa- ja valvontaviraston lausunnon mukaisesti niin, että tarkkailua jatketaan päättyneen maa-ainesluvan laajuudessa. Vaikka ottamisalueelta ei poisteta maa-aineksia, voi maa-aineksen irrottamisella ja siirtelyllä olla pienimuotoiseen ottamistoimintaan verrattavia vaikutuksia. Valvontaviranomaisella ei ole viimeaikaista historiatietoa toteutetuista vesitarkkailuista, joten myös tästä syystä tarkkailun jatkamisen ei katsota olevan kohtuutonta pitkään jatkuneen ja jälkihoitamattoman ottamistoiminnan vaikutusten arvioimiseksi. Lupa- ja valvontaviraston lausunnon mukaisesti on määrätty kaivokortin teettämisestä. Kaivokortti antaa olennaista tietoa vesitarkkailutulosten arvioimiseksi. (Määräys 10)

Toiminta-aikaa koskevat rajoitukset ovat annettu päättyneen maa-ainesluvan mukaisina lähimpien asuinrakennusten perusteella. Toimittaessa tämän päätöksen mukaisesti toiminnasta ei katsota aiheutuvan naapureille sellaista kohtuutonta haittaa, jonka perusteella toiminnalle vaadittaisiin ympäristölupaa. (Määräys 11)

Määräys tarkastusmenettelystä on annettu maa-ainesasetuksen (926/2006) 7 §:n mukaisena. (Määräys 12)

Määräys maa-ainesten ottamista koskevasta ilmoitusmenettelystä on annettu maa-aineslain (555/1981) 23 a §:n mukaisena. (Määräys 13)

Määräys vakuudesta on annettu hakemuksen mukaisesti. Maa-aineslain 12 §:n nojalla määrätyn vakuuden tulee olla voimassa siihen saakka, kunnes kaikki luvan tai sen määräysten edellyttämien toimenpiteiden toteutus on lopputarkastuksessa

hyväksytty. (Määräys 14)

Luvan velvoitteista vapauttamista koskeva määräys on annettu päätöksessä maa-aineslain 13 a §:n mukaisena. (Määräys 15)

Maa-ainesluvan lupamaksu perustuu Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan hyväksymään ja voimassa olevaan maa-ainestaksaan. (Määräys 16)

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

- Maa-aineslaki (MAL 555/1981) §:t 1, 1a, 3, 4, 6, 7, 10–13a, 19–20a, 23–23b;
- Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (Maa 926/2005) §:t, 1, 3, 6–9;
- Tuusulan kunnan hallintosääntö (Tuusulan kunnanvaltuusto 10.11.2025 § 197); ja
- Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen toimintasääntö (Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 14.4.2026 § 54);
- Maa-ainestaksa (Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 10.11.2020 § 130).

LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätösote/	Hakija Lupa- ja valvontavirasto, kirjaamo Mäntsälän kunta Mäntsälän kunnan terveydensuojeluviranomainen
Tieto päätöksestä/	Rajanaapurit Ilmoitus NOTTO -tietokantaan

Ilmoittaminen kuntien ilmoitustaululla

Päätöskuulutus on nähtävillä Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen ja Mäntsälän kunnan sähköisillä ilmoitustauluilla 20.10.2026-26.11.2026.

Viimeinen valituspäivä on 26.11.2026.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin päätösasiasta. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Alueen sijainti (lähde: hakemuksen liite Yleiskartta 15.5.2026)

